

1. Bereishit 50:2-3

(ב) וַיֵּצֵא יוֹסֵף אֶת עֶבְדָיו אֶת הַרְפָּאִים לְחַנֵּט אֶת אָבִיו וַיַּחַנְטוּ הַרְפָּאִים אֶת יִשְׂרָאֵל: (ג) וַיִּמְלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כֵן יִמְלְאוּ יָמֵי הַחַיִּים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצָּרִים שְׁבָעִים יוֹם:

2. Rabbi Menasheh Klein, Mishneh Halachot 16:122

ובדבר שאלתך מה דכתיב "ויצו יוסף את עבדיו את הרופאים לחנט את אביו ויחנטו הרופאים את ישראל" ... ותמהת על הגרא"י אונטרמאן ז"ל שכתב בשנת תשי"ג בחוברת קול יהודה שהחניטה היתה כדרך שמצינו ביוסף, שצוה לחנט את גופת אביו אף על פי שלצורך החניטה חותכין גופת המת ומוציאים את אבריו הפנימים, בכל זאת מותר לעשות כן משום שבסופו של דבר יש בזה כבוד למת עכ"ד. והבאת בזה ליקוט הפוסקים שפ"י כרש"י ותיב"ע שאינו כן אלא לא ה' רק מרקחת סמים ובשמים וכיוצא בו, אבל ח"ו שחתכו את המוח והלב והכבד והבני מעים כדרך שעושים למלכים וכדעת האברבנאל! ... ויפה הקשת, וח"ו לומר על אבינו הבהיר שבאבות דברים כאלו!

Regarding your question about the text, "And Yosef ordered his servants, the doctors, to embalm his father, and the doctors embalmed Israel"... You expressed shock at the Gaon Rav Isser Yehudah Unterman z"l, who wrote in Kol Yehudah 5713 that "the embalming was as we find with Yosef, that he ordered them to embalm his father's body even though embalming would require cutting open the body of the deceased and removing his internal parts, and that it was permitted to do this because the goal was the honour of the deceased." You brought a collection of halachic authorities who explained as did Rashi and Targum Yonatan that it is not so, but rather they only had potions and spices and the like, but Gd forbid, they did not cut his brain, heart, liver and intestines as is done for kings, and as Abarbanel thought!... And you asked well; Gd forbid to say such things of our father, the choicest of the patriarchs!

What's wrong?

3. Devarim 21:23

לא תלין נבלתו על העץ כי קבר תקברנו ביום ההוא כי קללת אלקים תלוי

You shall not leave his body upon the wood; you shall bury it that day, for this is blasphemy when it is suspended.

4. Talmud, Sanhedrin 47b

כפרה מאימתי קא הויא? מכי חזו צערא דקברא פורתא.

When does atonement begin? When [the deceased] experiences some of the pain of the grave.

5. Talmud, Shabbat 13b

קשה רימה למת כמהט בבשר החי שנאמר +איוב יד+ אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל

Decay in a corpse is as harsh as a needle in flesh of the living, as it is written, "But his flesh will pain him, and his soul will mourn for him."

6. Rabbi David ibn Abi Zimra (Radvaz), Responsa I 484

הרב ז"ל קשיא ליה דאם איתא דאיכא צער המת היאך חנטו את יעקב אע"ה ואת יוסף הצדיק! אלא ודאי מדנהגו היתר בדבר משמע דלית להו צער, וכ"ש בזמן שעושים כן לכבוד המת ולתועלתו כענין החנוטים... י"ל דרמה כיון דהוי מיניה וביה כדי להעניש אותו על מעשיו מרגיש בו אבל שאר דברים אינו מרגיש וזו מפליאות השגחתו ית'. כללא דמלתא דכל דבר שעושים למת לכבודו או לתועלתו אין בו משום בזיון ולא משום צער... His honour is troubled: if it is true that the dead feel pain, how did they embalm Yaakov and Yosef! Certainly, since they permitted it, that indicates they don't feel pain, and certainly when they do it for the honour and benefit of the deceased, as is done in embalming... One could suggest that since decay is of him, to punish him for his deeds, he feels it, but he does not feel other things; this is of the wonders of Divine oversight. As a rule: Anything done to honour or benefit the dead does not involve [concern for] disgrace or pain...

Two Polar Views

7. Talmud, Taanit 5b

יעקב אבינו לא מת. אמר ליה, וכי בכדי ספדו ספדניא וחנטו חנטייא וקברו קברייא? אמר ליה, מקרא אני דורש שנאמר "ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ד' ואל תחת ישראל, כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים (ירמ' ל:)" - מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים. "Yaakov our ancestor did not die." He replied, "Did the eulogizers eulogize him and embalmers embalm him and buriers bury him for nothing?" He responded: I am analyzing a verse, "And you, fear not, My servant Yaakov; this is the word of Gd. And tremble not, Israel. For I will rescue you from afar, and your children from the land of their captivity." He is linked to his children – as his children will still live, so he will still live.

8. Rashi to Taanit 5b

מקרא אני דורש - והאי דחנטו חנטיא, סבורים היו שמת.

"I am analyzing a verse" – And the embalmers embalmed him because they thought he was dead.

9. Zohar, Bereishit pg. 250b-251a

ארחא דמלכין אינון בגין לקיימא גופייהו חנטי לון במשח רבות עלאה על כל משחין מעורב בבוסמין ושאיב ליה בגופא יומא בטר יומא בההוא משחא טבא... ועבדי חניטא דא מגו ומברא, מגו דשוין ההוא משחא על טבורא והוא עאל בטבורא לגו...

It is the way of kings, to maintain their bodies. They embalm them with the best oil, mixed with perfumes, and it is absorbed in the body, day after day, in that good oil... And they do this embalming inside and out, inside as they put the oil on the navel, and it enters via the navel...

10. Midrash, Bereishit Rabbah 100:3

למה מת יוסף בפני אחיו? רבי ורבנן - רבי אמר על שחנט את אביו, אמר ליה הקב"ה לא הייתי יכול לשמור את צדיקי? ... ורבנן אמרי הוא שצוה אותן שיחנטו אותו, הה"ד "ויעשו בניו לו [כן כאשר צום]. (בראשית נ:יב)"

Why did Yosef predecease his brothers? Rebbe and the Sages [debated]: Rebbe said because he embalmed his father, and Gd said to him, "Am I not capable of guarding My righteous one?"... And the Sages said [Yaakov] ordered them to embalm him, as it says, "And his children did to him [as he had ordered them]."

Extenuating Circumstances

11. Rabbi Chaim ibn Attar, Ohr haChaim to Bereishit 50:2

עשה כן יוסף משום כבוד אביו, כי כן משפט הנכבדים ומכל שכן גדולי המלכות. או כדי שלא יטעו בו כשלא יחנטוהו שלא מת או שמת ולא הסריח ויעשוהו אלוק...

Yosef did this for his father's honour, as is the protocol for dignitaries, and certainly great kings. Or, lest they err with him when they don't embalm him, that he didn't die, or he died and didn't decay, and they might make him like Gd...

12. Rabbi Menasheh Klein, Mishneh Halachot 16:122

ולפי שיעקב אבינו ה' מלך וזה ה' מנהג מלכים בזמנם ואם לא יעשו מנהג מלכים יפחת מכבודו...

And because Yaakov was a king and this was the practice for kings in their day, and if they wouldn't perform the practice of kings this would reduce his honour...

Permitted in this case

13. Malbim to Bereishit 50:2

הקבורה היא לצורך המת שיתבלה הגוף בעפר, מפני שהגם שהנשמה האלקית אשר באדם תתפרד מן הגוף תיכף אחר המות ותשוב אל שרשה, הנה נפשו ההיולאנית הנקראת בשם רוח היא לא תתפרד תיכף, כי האדם בימי חייו יעשה בה מלאכת האלכימיה להפכה אל עצם רוחני נבדל ע"י העיון והמעשה שעל ידם יתכו החלקים החומריים מן הרוחניים, והרוחני יקנה ג"כ הנצחיות. אולם לא כל אדם יצליח לעשות מלאכה זו בשלמות...

14. Rabbi Moshe Isserless, Shulchan Aruch Yoreh Deah 363:2

ואם צוה להוליכו ממקום למקום, או שצוה לקברו בביתו ולא בבית הקברות, שומעין לו (ג"ז שם). ומותר ליתן סיד עליו, כדי לעכל הבשר מהר, ולהוליכו למקום אשר צוה (רשב"א סימן שס"ט).

If he instructs them to transport him, or to bury him near his home rather than in the cemetery, we listen. One may place lime on him to hasten decay of his flesh and [enable us to] bring him to the place he instructed.

15. Rabbi Yechezkel Landau, Noda b'Yehudah II Yoreh Deah 210

בודאי החניטה אינה בזיון כלל ואדרבה היא לכבודו...

Certainly, embalming is no shame; just the opposite, it is for his honour....

Review questions

What are the three apparent problems in embalming?

What are two arguments to say it didn't happen in a prohibited way?

If embalming was Yosef's mistake, why would he have thought this was necessary?

What two compelling reasons could have overridden the prohibition?

What are two arguments to say there was no prohibition in this special case?

Why does the Torah record the embalming of Yaakov?